

Hoofdstuk 2 Mevrouw Mijnders- van Woerden (1921-2020)

Tijd van Wereldoorlogen 1900-1950

Lesbeschrijving Doel

*De leerlingen horen hoe een kind in afhankelijkheid van de Heere leeft

*De liefde tot de zending wordt bij kinderen gestimuleerd

Aantal lessen 3

Lesonderdelen **Vertelling 1.** De jeugd van Meyno van Woerden

Vertelling 2. Mevrouw Mijnders op reis naar Afrika, China en Zuid-Amerika

Leerlingenboek

Verwerking

Vertelling 1 **DE JEUGD VAN MEYNO VAN WOERDEN**

Daar zit Meyno in de salon. 'Mag jij wel in de deftige kamer zitten?' roept Marie. 'Het is vandaag toch geen zondag.' 'Nee, maar anders kan ik vader niet zien als hij de voordeur uitgaat naar het station.' Even later zet vader zijn zware tassen neer op het perron. 'Kijk Marie, hij zwaait nog naar ons.' 'Dag vader', roept Meyno, 'tot ziens.' Een grote zwarte rookwolk komt dichterbij. Tjoek-tjoek, piep-piep. Meyno en Marie horen de trein remmen. Vader pakt zijn koffers op en zoekt in de stoomtrein een plekje bij het raam. De conducteur blaast op zijn fluitje en weg is de trein.

Meyno gaat Anna, het dienstmeisje, opzoeken in de keuken. 'Anna, waar is vader naar toe om kaas te verkopen?' 'O Anna', schatert Meyno ineens, 'je gezicht is zwart. Dat komt vast door de kolen.' 'Ja Meyno, ik heb zojuist de kolenkit geleegd in het fornuis. Zo meteen moet ik eten gaan koken. Helpen jij en Marie mee om de appels op de eettafel uit te zoeken? De mooiste rode en gele brengt de tuinman straks bij de arme mensen.' Als ze klaar zijn met het uitzoeken van de appels, gaat Meyno bidden op haar zolderkamertje. 'Anna, ik ga aan de Heere vragen of ik net als vader God en de arme mensen mag liefhebben. Want de mooiste appels weggeven doet vader, omdat hij de Heere en zijn naasten liefheeft.'

Na het bidden loopt Meyno de trap af. In het grote huis is een bibliotheek vol met boeken. Als Meyno voorzichtig is, mag ze best een boek pakken en er in lezen. Het donkergrijze boek vindt ze het mooist. De *Negerhut van oom Tom* heeft ze al vaak gelezen. Oom Tom is een zwarte, bekeerde man. Dus niet alleen rijke, blanke mensen kunnen een nieuw hart krijgen. Nu pakt Meyno een dun boekje. Het heet *Jessica's eerste gebed*. Ze leest aan de grote tafel over Jessica, die in Londen woont en geen vader meer heeft. Op blote voeten en met een lege maag stuurt haar moeder Jessica de straat op om eten te zoeken. Niemand vertelt haar dat ze een ziel heeft. Van Daniël, de broodjesverkoper, krijgt ze een slokje koffie. Op een zondag komt Jessica in de kerk waar Daniël koster is. Daar hoort ze voor het eerst over de Heere Jezus.

Op zondag gaat Meyno niet naar de kerk. De tuinman en Anna, het dienstmeisje, zetten in de salon de stoelen in rijen. Marie en Meyno helpen ook mee. In het hoekje zet Meyno haar krukje. Daar ga ik straks op zitten als vader een preek leest voor de mensen, denkt ze. Sommige bezoekers gaan na het dankgebed naar huis. Anna gaat naar de keuken om koffie te zetten. Meyno en Marie mogen blijven zitten. Een vrouw vertelt hoe de Heere deze week tot haar ziel gesproken heeft. De man die naast haar zit, zegt met jaloersheid: 'Wat wil de Heere vaak tot uw ziel spreken. Wat mag u dicht bij uw Koning leven. Meyno, ken jij een psalm over die Koning?' Ja, dat weet Meyno wel. Ze zegt: 'Psalm 45:1: *Mijn hart, vervuld met heilbespiegelingen, zal 't schoonste lied van enen Koning zingen.*' Die psalm heeft ze pas op school geleerd. Het gezelschap zingt het prachtige vers met Meyno mee. Na

het eten gaat ze naar het tuinhuisje. Meyno neemt haar dagboek mee en een potje inkt. Nu moet ze haar kroontjespen nog halen. Ze schrijft: *Augustus 1930*. Dan legt ze haar pen weer neer. Meyno bidt tot de Heere of ze net zo gelukkig mag zijn als de mensen van het gezelschap. Om een kind te zijn van de Koning.

Een halfjaar later is het kerstfeest. Omdat het vakantie is, logeert tante Anna uit Rotterdam bij de familie van Woerden. Marie vraagt: 'Hoeveel kinderen zitten er op uw bewaarschool?' 'Wel 50 kleuters', antwoordt tante Anna. 'Maar daar wil ik het niet over hebben. Ik ga vertellen over jongens en meisjes uit Afrika.' Tring-tring, daar gaat de bel. Anna, het dienstmeisje doet de voordeur open. Ze laat de kinderen uit het dorp binnen. Die gaan allemaal op de stoelen zitten waar 's zondags de grote mensen naar de preek luisteren. Tante Anna vertelt dat de kinderen uit Afrika nog nooit over de Heere gehoord hebben. Ze geloven in boze geesten. Die geesten maken de kinderen bang. Hun vader en moeder kennen de Heere ook niet. Dus weten ze niet dat ze tot God mogen bidden. Het machtige opperhoofd en de heidense priester in het dorp missen ook de vrede in hun hart. Wie vertelt deze kinderen over de Heere? Meyno voelt dat ze hierover met haar vader moet spreken. In haar is het verlangen gekomen om naar deze kinderen te gaan. 'Vader', zegt ze 's avonds, 'ik wil later naar de heidense kinderen toe.' 'Ja Meyno, als de Heere het wil, mag je in de zending gaan werken. Zullen we er samen voor bidden?' Moeder brengt Meyno naar bed. Wat is het donker op de trap. Gelukkig heeft moeder een petroleumlamp in haar hand. Als ze in bed ligt, is de angst voor het donker niet weg. Meyno kijkt door het kleine dakraam naar de sterren. Daarboven is de hemel, waar de Heere woont. Ze weet dat God haar ziet en voor haar zorgt. Ze mag tot de Heere bidden en dan rustig gaan slapen.

Vertelling 2 MEVROUW MIJNDERS OP REIS NAAR AFRIKA, CHINA EN ZUID-AMERIKA

Het is jaren later. Meyno is getrouwd met Gerrit Mijnders. Daar komt de postbode. Mevrouw Mijnders raapt een brief op met een buitenlandse postzegel. *Familie Mijnders – van Woerden te Lisse*, leest ze. Dat is vast een brief van neef Jan. 'Wat zal hij schrijven?', denkt mevrouw Mijnders bij het kopje thee. *'Beste neef en nicht, hoe gaat het met jullie? De Heere zorgt goed voor mij. Ik sta elke morgen op de veranda van het ziekenhuisje met mijn Engelse Bijbel. Naast mij staat mijn helper, die elke zin in het Ndebele vertaalt. Sommige patiënten liggen in bed, maar er zitten ook zieken voor mij op de banken. Zij horen in hun eigen taal over de levende God.'*

Mevrouw Mijnders legt de brief even neer. Wat zou ik er graag bij zijn en ook dat mooie werk doen...! Ineens staat haar man in de kamer. 'Ik ga in mijn lekkere stoel zitten, want ik heb het zo druk gehad vandaag. Het leek wel of iedereen vandaag een nieuwe kast, tafel of bed nodig had. Ik heb een nieuwe voorraad meubels nodig. Ik zou eigenlijk eens naar Afrika moeten.' 'Mag ik dan met je mee?' vraagt mevrouw Mijnders aan haar man. 'Dan kunnen we ook bij neef Jan op bezoek gaan.' Onder het avondeten vertelt mevrouw Mijnders over de brief, die vandaag bezorgd is. Met elkaar bidden ze voor het werk van neef Jan als verpleger en zendeling. Meneer Mijnders regelt alles voor de lange reis met de vrachtboot naar Zuid-Afrika. Op de kade nemen de kinderen afscheid van hun ouders. Ze zullen weken weg zijn. Onderweg heeft mevrouw Mijnders genoeg tijd om na te denken. De Heere wilde mij leren op Hem te vertrouwen en op Gods tijd te wachten om naar Afrika te gaan.

In Zuid-Afrika stappen meneer en mevrouw Mijnders van de vrachtboot in de trein. Die brengt hen naar de stad Bulawayo in Rhodesië (nu Zimbabwe). Op het station worden de reizigers opgehaald met een landrover. Al snel wordt het pikdonker. O kijk, een diepe kuil in de zandweg. Zal de bestuurder die wel zien? Gelukkig wel, alleen het achterwiel gaat rakelings langs het gat. Al hobbelen ze door dichte bossen. Boven de hoge bomen kan het gezelschap duizenden sterren zien twinkelen. Veel wordt er niet gesproken, want iedereen is bezig met zijn eigen gedachten. Na een vermoeiende rit van 200 kilometer komen ze midden in de nacht aan op de zendingspost. Neef Jan staat met een lantaarn op de uitkijk. De begroeting is hartelijk en algauw

worden meneer en mevrouw Mijnders meegenomen naar een hut. Nadat er is gedankt voor de behouden aankomst gaan ze snel hun bed opzoeken. Wat fijn, een echt bed in plaats van slaapmatjes op de grond. Het is wel wennen met zo'n klamboe, een muskietennet, om je heen. Neef Jan heeft hen gewaarschuwd voor de steekmuggen, die de ziekte malaria veroorzaken. Moe van de inspannende reis vallen meneer en mevrouw Mijnders snel in slaap.

Ineens klinkt er een luide schreeuw door de nacht. Verschrikt komt mevrouw Mijnders overeind. Haar man is net zo geschrokken. Wie zou dat zijn? Nog een keer klinkt er een langgerekte schreeuw... Het geluid komt van buiten, maar het klinkt wel dichtbij. Zou er iemand in nood zijn? Voorzichtig sluipen meneer en mevrouw Mijnders naar de opening van de hut. Wat moeten ze doen? Dan klinkt zachtjes de stem van neef Jan: 'Wat is er, waarom gaan jullie naar buiten?' 'We hoorden een schreeuw, het lijkt wel of er iemand in nood is!' Op hetzelfde moment klinkt weer hetzelfde gekrijs. Neef Jan moet grinniken: 'Mensen, ga maar rustig slapen, dit zijn apen!' Nu moeten meneer en mevrouw Mijnders ook lachen. Ze zijn geschrokken van apen!

De volgende morgen kijken de Nederlandse bezoekers eens rond in de hut. Er staan geen meubels. Een keuken en een kraan zijn er ook niet. Hoe moeten ze nu koken? Dan horen ze buiten de hut voetstappen. Ze ruiken dat er een vuurtje wordt gestookt. Meneer Mijnders gaat snel kijken. 'Nou vrouw, je kunt thee zetten hoor.' Lachend komt hij terug met een volle jerrycan. 'Kijk, er is zelfs al water gehaald bij de waterput aan de bosrand.' Het water voor de thee gaat in een zwarte pan op het houtvuurtje. Het duurt niet lang of mevrouw Mijnders roept haar man dat de thee klaar is. Maar wat kunnen ze als ontbijt eten? 'Wacht eens, hier staat nog een zwarte pan.' Meneer Mijnders tilt nieuwsgierig het deksel op. 'O ja, neef Jan vertelde dat hij maïspap zou laten brengen.' Ze moeten wel wennen aan de smaak. Maar ook dat je de dikke brij met je schone rechterhand moet opeten....

Na een paar dagen is het zondag. Ze worden wakker van de kerkklok. Bengk – bengk – bengk. Kom – kom – kom. De kerkklok luidt. Met een stok slaat een bruine jongen op een stuk ijzer dat aan een boom bengelt. De Afrikaanse dominee van de gemeente zal vanmorgen preken. Kijk, daar komt een lange rij patiënten aan uit het ziekenhuis. Er lopen vrouwen met baby's op hun rug en jongetjes in pyjama. Vanuit de kraal, waar ze wonen, stappen kinderen met hun ouders naar het afdak waar ze op een lange plank gaan zitten. Hier rusten ze uit in de schaduw van het rieten dak. De kerkdienst begint met het zingen van psalmen in de Ndbele taal. Het gaat zonder orgel, maar het klinkt mooi tweestemmig. De dominee preekt in het Engels voor de gasten. Maar dat kunnen de mensen van de gemeente niet verstaan. Daarom vertaalt de meester van de school de preek zin voor zin in het Ndbele. Uit eerbied voor het Woord van God eet niemand een snoepje in de kerk. 's Avonds is er dienst op de veranda van het ziekenhuis. De patiënten luisteren op hun bed door de open ramen naar de preek. Mevrouw Mijnders merkt dat de Heere dit bezoek aan de zendingspost gebruikt, om met meer liefde voor de zending aan het werk te gaan. Met hulp van God en vrienden in Nederland wil ze meer doen voor het verre Afrika. Kinderen en ouderen moeten het Evangelie horen. Zieke mensen moeten beter verzorgd worden.

Als mevrouw Mijnders weer in Nederland komt, heeft ze veel aan haar kinderen te vertellen. Ze pakt haar schrift met het verhaal van Bonisa erbij. Ze zegt: 'Ik ga het verhaal opnieuw schrijven, want nu heb ik gezien hoe Bonisa, een meisje uit donker Afrika leeft. Maar ook dat zendelingen, zoals neef Jan, naar de heidenen in Afrika moeten gaan.' Het boek *Bonisa* wordt goed verkocht. Ze vraagt aan de Heere wat ze met het geld van het boek mag doen. Het antwoord van de Heere komt na een gesprek met de moeder van zendeling Tallach. Ze zegt: 'Mijn zoon en zijn vrouw hebben in China grote geldzorgen.' De Heere spreekt in het hart van mevrouw Mijnders: *Geeft gij hun te eten* (Matth. 14:16). Ze gehoorzaamt de Heere en zo komt het gespaarde geld helemaal in China terecht. Daar woont ook zendeling Gladys Aylward. Mevrouw Mijnders heeft een boek over haar geschreven: *De vrouw met het Boek*. Gladys schrijft dat er in China geen Bijbels te koop zijn. 'Zou u daar voor kunnen zorgen?' Dat kan mevrouw Mijnders niet alleen. Stichting Bonisa wordt opgericht.

Mevrouw Mijnders gaat eens in het grote land kijken. Na een lange vliegreis komt ze in China aan. O, wat had ze gehoopt op een bezoek aan zendeling Gladys. Helaas is dat niet meer mogelijk, omdat zij overleden is. Wel mag ze andere christenen, zoals ds. Chen ontmoeten. Samen mogen ze spreken over het werk van de Heere, in Nederland en in China.

Mevrouw Mijnders maakt veel foto's. Die laat ze in Nederland zien. In een zaaltje van een kerk, in een school of in een zorgcentrum. Ze vertelt zo mooi dat de mensen met liefde geld voor de zending geven. Ook kinderen doen mee om geld voor Chinese bijbels te verzamelen. Het is belangrijk dat iedereen in zijn eigen taal hoort over die ene Naam, de Heere Jezus Christus, waardoor wij moeten en kunnen zalig worden. Van het zendingsgeld bouwen ze hoog in de bergen kerkjes en een oogziekenhuis. Ook komt er een Bijbelschool, waar Chinezen voor evangelist kunnen leren. De Heere zegent Zijn Woord aan het hart van veel jonge en oude Chinezen.

Op een dag leest mevrouw Mijnders een boek over Elka, stamhoofd en toverdokter van de Wai Wai indianen. Zij wonen in het oerwoud van Suriname, aan de andere kant van de wereld. Maar Elka is geen toverdokter meer, want de Heere heeft hem een nieuw hart gegeven. In het grote oerwoud zijn zendelingen gekomen, die over de Zaligmaker hebben verteld.

De dochter en schoonzoon van mevrouw Mijnders werken onder de Trio indianen in Brazilië. Mevrouw Mijnders gaat hen bezoeken. Daar hoort ze dat Elka ernstig ziek is. 'Ik wil hem gaan bemoedigen', zegt mevrouw Mijnders. Een MAF-piloot neemt haar mee naar het indianendorp. Ze ziet dat Elka veel pijn heeft, maar hij klaagt niet over zichzelf. Elka heeft verdriet over de Lange Pijl indianen. Die kennen de Heere nog niet. 'Gods gunst is in mijn hart. Wilt u bidden of de Heere met Zijn genade ook in hun harten komt? Zij hebben net als wij de Bijbel in hun taal nodig.' Twee maanden later sterft Elka. Mevrouw Mijnders schrijft een kinderboek over het leven van de indiaan. Het heet *De indiaan met de brief*. De mensen in Nederland zijn verwonderd over hoe de Heere Elka heeft bekeerd.

En het zendingswerk gaat nog steeds door, ook onder indianen. Een bekeerde Wai Wai indiaan heeft nu contact met de Lange Pijl indianen en brengt hen het Woord van God.

Meyno Alida Mijnders-van Woerden was op 9 november 1921 geboren in het Friese Akkrum. Ze stierf op 25 september 2020 in Lisse. Ze stond aan de wieg van onder meer de Mbuma Zending, Rhodesia Zending, Bonisa Zending en stichting De Lichtkring.

Antwoorden verwerking

1. Giraffe, aap, struisvogel, leeuw, miereneter, nijlpaard, hyena
2. a. 100 jaar
b. 21^e eeuw
c. Eigen antwoord
d. Eigen antwoord
e. Eigen antwoord
3. Eigen antwoorden
4. a. Eigen antwoord
b. de Bijbel
c. Bonisa, een kind uit donker Afrika
d. Eigen antwoord
5. Eigen antwoord
6. a. Zie Matth. 28:19
b. Eigen antwoord
c. China, Zuid-Amerika, Suriname